

[Hans Hansen (Rørby).]

at der skal være ligelig repræsentation for alle anskuelser i vælgerbefolkningen, og mere behøver der vel ikke at stå. Hvordan man vil forene den nugældende valglov med grundlovens bestemmelse, er stadig et åbent spørgsmål.

De tre partier har altså fundet, udformet og gennemført denne bestemmelse og motiverer den med, at den skulle være nødvendig for at skabe en stærk regering. Nu er det et stort spørgsmål, om en stærk regering overhovedet er forenelig med begrebet folkestyre. En stærk regering! Ja, det er let at sætte en grænse og sige: så mange skal der være, for ellers bliver vi siddende. Jeg vil dog tro, at begrebet et stærkt folkestyre er vigtigere end begrebet en stærk regering. En stærk regering kan magthaverne skabe ved at forbyde de andre partier, men det er også den eneste måde, hvorpå de kan gøre det. Her er gjort et forsøg, det vil jeg indrømme. Når de tre partier stemte for den nugældende valglov og fastholder den, så vil jeg tro, at de vil forsøge på yderligere at gøre regeringen stærk fremover, og så kommer man ind på, at man kan sikre en stærk regering ved at forbyde modstanderne at komme frem og kritisere den.

De tre partier har gennemført denne bestemmelse, og jeg tror — som det også er nævnt i dag — at den er i strid med grundlovens § 31 om den ligelige repræsentation for alle anskuelser i vælgerbefolkningen. Det er interessant at se, hvordan man efterhånden udbygger sin magtstilling i det politiske liv. Nu er det heldigt, at der er ført et bevis for, at bestemmelsen om de 60 000 stemmer som minimum er uheldig; men jeg tror, at alle her i salen er enige om, at når det ikke var muligt for de uafhængige ved valget i september at opnå repræsentation, vil det være simpelthen umuligt for noget nyt parti at få det. Beviset er ført, og det er for så vidt heldigt, når man skal behandle forslaget nu, og jeg tror også, at det bevis, der er ført, er så stærkt, at det vil være vanskeligt at opretholde bestemmelsen. De uafhængige nåede, som vi alle ved, at få 58 500 stemmer, men nåede ikke at blive repræsenteret. Jeg skal ikke komme ind på her, hvad det ville have betydet —

og der er heller ingen, der ved, hvor mange vælgere der var blevet hjemme — hvis de uafhængige ikke havde opstillet; det er et åbent spørgsmål, som ikke kan afgøres.

For ganske nylig, så sent som i søndags, havde bladene en meddelelse om en resolution, der var udsendt fra Grænseforeningen ved et møde i Sønderborg. Grænseforeningen udtaler heri sin tilfredshed med, at det tyske mindretal i Nordslesvig har fået repræsentation i det danske folketing, men beklager, at det danske mindretal i Sydslesvig, til trods for at det har fem gange så mange stemmer, ikke er repræsenteret i forbundsregeringen i Bonn. Ja, vi er vel allesammen enige i denne betragtning, men hvad er det, vi selv opretholder? Vi opretholder en bestemmelse, som bevisligt har ført til, at et parti, der havde seks gange så mange stemmer som det tyske mindretal, ikke kunne få nogen repræsentant i rigsdagen. Derfor vender denne resolution sig i virkeligheden lige så stærkt mod den danske lovgivning på dette område, som den vender sig mod den tyske.

Jeg ved godt, at man her i nogen måde har taget eksemplet fra den tyske lovgivning. Det kender vi i hvert fald, som sad i valglovskommissionen og hørte den motivering, der da blev givet. Det var oprindeligt et højere tal, man ønskede. Socialdemokratiet ønskede ikke 60 000, men 100 000 stemmer som grænse, og man ønskede 5 pct. og ikke 3 pct. Det er en ting for sig. Men beviset for, at man ønskede at forbyde de små partier, ligger i, at de tre partier indsatte bestemmelsen om de 60 000 stemmer. Denné bestemmelse er imidlertid imod folkestyrets idé. Det vil aldrig føre til, at man får et stærkt folkestyre, men til, at man kan danne en magtregering, som også indeholder mulighed for diktatur, og det må man være på vagt overfor i demokratiets og folkestyrets navn.

Vi vil støtte en ændring som den foreslåede, og jeg kunne godt tænke mig, at bestemmelsen om adgangen til tillægsmandater blev sådan, at den bør være efter grundlovens § 31, der taler om den ligelige repræsentation, d. v. s. at det gennemsnitstal af stemmer, der giver repræsentation i folketinget, også skulle gælde nye partier. Det ville være en logisk konsekvens af folkestyrets idé og styrke folkestyret.